

Molí d'en Comes

Lliçà d'Amunt

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carretera de Caldes a Granollers

Coordenades:

Latitud: 41.62649
Longitud: 2.24171
UTM Est (X): 436834
UTM Nord (Y): 4608585

Classificació

Número de fitxa: 08107 - 41
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Popular
Segle: XIII
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: El molí està abandonat i es troba en mal estat de conservació.
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: Pla d'Ordenació Urbanística de Lliçà d'Amunt. 2014. Fitxa A-41.
Data aprovació: ds., 18/10/2014 - 12:00
Número inventari: IPA-45980
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Titular: 001214000DG30H0001EU
Autoria de la fitxa: Daniel Sancho París (Stoa, propostes culturals i turístiques SL)
Data de registre de la fitxa: dj., 20/06/2024 - 13:21

Descripció

El molí d'en Comes és un edifici de planta rectangular, de planta baixa i pis. Està situat actualment a prop de la carretera de Caldes a Granollers i a tocar del riu Tenes.

A la planta baixa hi ha el portal d'entrada al molí situat al centre, d'arc carpanell. A l'esquerra hi ha una finestra quadrada. A la dreta hi ha un altre portal, amb arc carpanell i emmarcat en pedra.

Al primer pis, sobre els dos portals hi ha unes finestres gòtiques amb mènsula i marca d'arc conopial. A l'esquerra de l'edifici hi ha tres finestres de llinda recta.

Els murs estan fets de paredat de còdols i la façana és arrebossada i la teulada és a dos vessants, amb teula àrab. A l'interior de la coberta, entre les llates, hi ha una rajola amb la inscripció de l'any 1917, que indica una reforma.

En el mur oest, hi ha una orla coronada amb una creu amb la inscripció "*RENO LO AN 1818 D R CASA N?A E*".

A l'interior del molí hi ha la sala, de planta rectangular, amb una arcada de pedra de mig punt adovellada. El paviment conté pedres de molí. També, hi ha una cuina i una porta emmarcada en pedra i amb la inscripció "*IHS*" a la llinda que dona pas al celler i a l'escala del primer pis. El molí tenia dues moles i també hi ha la cabra que servia per subjectar la palanca per canviar les moles.

Història

Es coneix l'existència del molí d'en Comes, situat al costat del riu Tenes, l'any 1253, al segle XIII. En aquell moment, Simó de Llor i Berenguera, esposa seva, van vendre el mas Ubach, amb el molí i terres a Guillem Comes i a Maria, muller seva, a Arnald Comes, fill, i a Guilleuma, esposa. El 1266, Simó de Llor vengué la senyoria del mas i les altres propietats.

En els anys 1403 i 1576, el batlle general de Catalunya va fixar que l'aigua del riu Tenes havia de fer funcionar el molí.

Durant el segle XVI, el patrimoni dels Comes s'incrementà gràcies a l'enllaç d'Antic Comes amb Margarida Ros, pubilla del mas Ros. Maria Comes Sors, filla de Joan Comes Ros i d'Elena Sors, va contraure matrimoni amb Rafael Casanova Solà, de la vila de Moià i mare de Rafael Casanova Comes, conseller en cap de Barcelona el 1714.

En els anys 1818 i 1917 el molí va ser reformat. Una inscripció així ho diu: "*RENO LO AN 1818 D R CASA N?A E*".

El molí tradicional va funcionar fins a principis de la dècada de 1940 i, posteriorment, es va instal·lar un motor elèctric.

L'aigua procedia de la resclosa de Can Font, al terme municipal de Santa Eulàlia de Ronçana, i posteriorment, per un rec fins a la bassa. El molí era emprat per a moldre cereals i llegums.

Actualment, la finca està destinada a l'activitat de l'extracció d'àrids des de mitjans de segle XX.

Bibliografia

Ajuntament de Lliçà d'Amunt. Pla d'Ordenació Urbanística de Lliçà d'Amunt. 2014.

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.

CANTARELL AIXENDRI, Cinta; CIURANS VINYETA, Xavier (2006). “Ca l'Oliveres, moli d'en Comes, Can Francí” a DANTÍ, Jaume. *Les arrels del nostre poble. Itineraris pel patrimoni de Lliçà d'Amunt*. Ajuntament de Lliçà d'Amunt.

GARCIA-PEY, Enric (2010). *Recull Onomàstic de Lliçà d'Amunt. Els noms de casa, de lloc i de persona*. Ajuntament de Lliçà d'Amunt i Grup L'Abans, p.147-148.

